

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

99. SESJA PLENARNA W DNIACH 31 STYCZNIA I 1 LUTEGO 2013 R.

Opinia Komitetu Regionów „Statut i finansowanie europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych”

(2013/C 62/15)

KOMITET REGIONÓW

- Z pełnym przekonaniem stwierdza, że omawiany wniosek może stanowić środek ułatwiający debatę na poziomie europejskim i transnarodowym oraz przyczyniający się do powstania europejskiej opinii publicznej.
- Pozytywnie ocenia fakt, że jednym z warunków uzyskania europejskiego statusu prawnego ma być poszanowanie wysokich standardów w zakresie sprawowania rządów, odpowiedzialności i przejrzystości.
- Popiera uwzględnienie w rozporządzeniu obok parlamentów na poziomie europejskim i krajowym, również reprezentacji parlamentów na szczeblu regionalnym na etapie, kiedy partie polityczne i powiązane z nimi fundacje występują do Parlamentu Europejskiego o ich rejestrację jako europejskich partii politycznych lub fundacji.
- Wzywa Radę i Parlament Europejski do dołączenia KR-u do procesu kontroli poszanowania wartości podstawowych UE.
- Uważa, że proponowany przydział środków z UE jest do przyjęcia, ale proponuje, by przy rozdziale środków uwzględnić także pewną liczbę przedstawicieli KR-u.
- Zaleca dopuszczenie wykorzystywania europejskich środków finansowych w kampaniach referendalnych lub w przypadku publicznych inicjatyw obywatelskich na szczeblu europejskim.

Sprawozdawca	István SÉRTŐ-RADICS (HU/ALDE), burmistrz miejscowości Uszka
Dokument źródłowy	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statutu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych
	COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD)

Opinia Komitetu Regionów – Statut i finansowanie europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Przyjmuje z zadowoleniem wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statutu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych, opublikowany w dniu 12 września 2012 r. przez Komisję Europejską. Wniosek ten unieważnia i zastępuje rozporządzenie nr 2004/2003/WE stosowane do chwili obecnej w odniesieniu do partii i fundacji politycznych.

2. Uwzględniając między innymi swój skład będący odzwierciedleniem podziału na grupy polityczne, Komitet pragnie mieć wpływ na opracowanie wniosku legislacyjnego, który może m.in. w większym stopniu zwrócić uwagę na szczeblu lokalnym i regionalnym na europejskie decyzje polityczne i zaangażowanie członków KR-u w ich kształtowanie.

3. Potwierdza swoją aktywność na rzecz upowszechnienia obywatelstwa unijnego ⁽¹⁾ oraz na rzecz edukowania o obywatelstwie unijnym ⁽²⁾, co ostatnio w szczególności potwierdził w swoich kilku opiniach.

4. Przypomina zwłaszcza o swoim zaangażowaniu na rzecz promowania obywatelstwa unijnego i praw, które się z nim wiążą, w tym prawa do głosowania. Temu tematowi ⁽³⁾ poświęcone będą wydarzenia w ramach Europejskiego Roku Obywateli 2013.

5. Podkreśla znaczenie włączenia obywateli do procesu integracji europejskiej, jako że obywatelstwo unijne przyczynia się do powstawania demokracji europejskiej. W interesie obywateli UE leży więc rozkwit europejskiej demokracji przedstawicielskiej. W europejskim procesie stanowienia prawa to partie i fundacje polityczne na poziomie europejskim, które charakteryzują się rzeczywistym wymiarem ponadnarodowym, odgrywają podstawową rolę w nagłośnieniu tego, co mają do powiedzenia obywatele na poziomie europejskim.

6. Z pełnym przekonaniem stwierdza, że omawiany wniosek może stanowić środek ułatwiający debatę na poziomie europejskim i transnarodowym oraz przyczyniający się do powstania europejskiej opinii publicznej, a ponadto może przyczynić się

do zwiększenia zainteresowania obywateli europejskich wyborami europejskimi i do wzrostu ich udziału w tychże wyborach oraz do zwiększenia mandatu demokratycznego Unii Europejskiej.

7. Popiera ogólne cele rozporządzenia takie jak: zwiększenie widoczności, uznania, skuteczności i przejrzystości europejskich fundacji i partii politycznych oraz zobowiązanie tych ostatnich do składania sprawozdań.

8. Ocenia za absolutnie konieczne dalsze powiązanie europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych. Zgadza się, że jedna europejska partia polityczna może dysponować jedną formalnie powiązaną z nią fundacją polityczną.

Rejestracja i kontrola

9. Uważa utworzenie jednolitego europejskiego statutu prawnego dającego europejskim partiom politycznym lub europejskim fundacjom politycznym możliwość zarejestrowania się w takiej formie, a więc uzyskania statusu prawnego w oparciu o prawo UE i w ten sposób zniesienie ich dotychczasowej różnorodności form prawnych wynikającej z różnic w prawodawstwach krajowych, za ważny krok naprzód na rzecz politycznego zjednoczenia Europy. Jednakże odnotowuje, iż wypełnienie zadań przewidzianych w projekcie wniosku zależy od prawidłowego wdrożenia przez państwa członkowskie.

10. Podkreśla, że ramy statutu europejskiego zaproponowanego przez Komisję opierają się na doświadczeniach wyciągniętych z funkcjonowania partii, stowarzyszeń partii i fundacji zarejestrowanych na szczeblu krajowym, obecnie istniejących i cieszących się szerokim poparciem, lecz obecna propozycja ma pewne ograniczenia (zwłaszcza odnośnie do niezależnego europejskiego statusu prawnego), sugerujące, że doświadczenia europejskich partii politycznych od 2004 r. nie zostały w pełni uwzględnione przy pracach nad nowym statutem.

11. Podkreśla, że utworzenie autentycznego europejskiego statusu prawnego ma podstawowe znaczenie dla europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych z nimi powiązanych: pozwala im na zarejestrowanie się w dowolnym państwie członkowskim na takich samych warunkach, z uwagi na właściwe im cechy i tożsamość polityczną, którą się charakteryzują.

12. Uznaje z tego powodu za sprawę pierwszorzędą uwzględnienie przepisów krajowych w europejskim statucie prawnym wprowadzonym na podstawie omawianego rozporządzenia. W związku z tym zaleca, aby instytucje europejskie przewidziały przygotowanie w przyszłości pełnego europejskiego statutu prawnego.

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

⁽²⁾ CdR 120/2005.

⁽³⁾ R/CdR 1030/2012 pkt 7.

13. Pozytywnie ocenia fakt, że jednym z warunków uzyskania europejskiego statusu prawnego ma być poszanowanie wysokich standardów w zakresie sprawowania rządów, odpowiedzialności i przejrzystości.

14. Uznaje za ważny etap dołączenie do warunków i wymogów niezbędnych do uzyskania europejskiego statusu prawnego, a także do jego utrzymania, kryterium przestrzegania wartości, na których opiera się UE. Ten oczywisty punkt figurował dotychczas wśród kryteriów przystąpienia dla krajów kandydujących, ale w omawianym rozporządzeniu wartości podstawowe UE zostały podniesione do rangi kryterium, które powinno i może być poddane kontroli w ramach politycznego monitorowania.

15. Popiera uwzględnienie w rozporządzeniu obok parlamentów na poziomie europejskim i krajowym, również reprezentacji parlamentów na szczeblu regionalnym na etapie, kiedy partie polityczne i powiązane z nimi fundacje występują do Parlamentu Europejskiego o ich rejestrację jako europejskich partii politycznych lub fundacji. Należy jednak, uwzględniając różnice struktur państw członkowskich, sprecyzować formę, jaką przybiera pośredni poziom polityczny (kraj związkowy, region, hrabstwo, departament, prowincja).

16. Popiera możliwość corocznego przeprowadzania przez Parlament Europejski kontroli poszanowania przez europejskie partie polityczne i europejskie fundacje polityczne warunków i wymogów zdefiniowanych w rozporządzeniu oraz, na wniosek, kontrolowania przez PE, czy dana partia lub fundacja nadal przestrzega wartości, na których opiera się Unia Europejska.

17. Wzywa Radę i Parlament Europejski do dołączenia KR-u do procesu kontroli poszanowania wartości podstawowych UE.

18. Zaleca, by w każdym wypadku dołączyć obowiązkowo do kontroli KR, gdy kontrolowana partia ma swojego przedstawiciela w KR-ze.

Finansowanie

19. Przypomina, że w swojej opinii dotyczącej nowych wieloletnich ram finansowych na okres po 2013 r. (4), KR położył nacisk na konieczność zapewnienia odpowiednich środków na udział obywateli w wysiłkach na rzecz promowania praw podstawowych, demokracji oraz na tworzenie obywatelstwa europejskiego. Europejskie partie polityczne o autentycznym wymiarze transnarodowym i powiązane z nimi europejskie fundacje polityczne mają kluczową rolę do odegrania jako organy wyrażania opinii obywateli na poziomie europejskim poprzez zbliżanie polityki prowadzonej na szczeblu krajowym do polityki szczebla unijnego.

20. Przyjmuje do wiadomości, że w propozycji Komisji kryteria uzyskania statusu prawnego oddzielono od kryteriów przyznawania finansowania.

21. Zgadza się na dalsze finansowanie europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych przez UE w ramach budżetu Parlamentu Europejskiego.

22. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że warunkiem wstępnym przyznania finansowania z budżetu UE jest uznanie za europejską partię polityczną lub europejską fundację polityczną, a tym samym spełnienie warunków i wymogów, od których zależy to uznanie.

23. Uważa, że proponowany przydział środków z UE (15 % dzielone w równych częściach, 85 % dzielone między partie polityczne proporcjonalnie do liczby członków wybranych do Parlamentu Europejskiego) jest do przyjęcia, ale proponuje, by przy rozdziale środków uwzględnić także pewną liczbę przedstawicieli KR-u.

24. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że omawiany wniosek zakłada zwiększenie dopuszczalnego poziomu darowizn na rok i na darczyńcę (osoba fizyczna lub prawna) z obecnych 12 000 EUR do nieprzekraczalnej wysokości 25 000 EUR w celu podniesienia zdolności partii i fundacji politycznych do generowania zasobów własnych.

25. Popiera zasadę i praktykę, zgodnie z którą finansowania europejskich partii politycznych nie wykorzystuje się do bezpośredniego lub pośredniego finansowania wyborów krajowych, regionalnych lub lokalnych ani innych partii politycznych, a w szczególności krajowych partii politycznych lub ich kandydatów, co w istocie stałoby to w sprzeczności z ponadnarodowym charakterem wniosku.

26. Nie rozumie natomiast, dlaczego europejskie partie polityczne i europejskie fundacje polityczne nie mogłyby – korzystając z zasobów własnych – finansować w wyborach krajowych, regionalnych lub lokalnych kandydatów występujących w imieniu swoich własnych europejskich opcji politycznych.

27. Rozumie cel wniosku odnośnie do zakazu wykorzystywania finansowania europejskiego do krajowych, regionalnych lub lokalnych kampanii referendalnych (np. w celu zmiany traktatu), ale zaleca dopuszczenie wykorzystywania europejskich środków finansowych w kampaniach referendalnych lub w przypadku publicznych inicjatyw obywatelskich na szczeblu europejskim.

Funkcjonowanie w praktyce, perspektywy lokalne i regionalne

28. Jest przekonany, że europejskie partie polityczne poprzez swoją działalność w skuteczny sposób będą mogły wyrażać i odzwierciedlać wolę obywateli w odniesieniu do wybieralnych stanowisk i innych funkcji reprezentacyjnych na poziomie europejskim oraz ustanawiać bardziej bezpośrednią więź między organami władzy na poziomie europejskim a szczeblem lokalnym i regionalnym.

29. Podkreśla konieczność posiadania przez obywateli UE pełnego dostępu do informacji na terytorium państw członkowskich, co stanowi warunek ich politycznego zaangażowania, i wzywa swych członków do podjęcia wysiłków w tym zakresie w celu zapewnienia dostępu do informacji również w państwach członkowskich (5). Istnienie prawdziwie transnarodowych europejskich partii politycznych mogłoby w tym zakresie również odegrać istotną rolę.

(4) CdR 283/2011.

(5) CdR 170/2010, pkt 17. Patrz też: CdR 355/2010, pkt 37.

30. Uznaje, że istnienie prawdziwie transnarodowych europejskich partii politycznych może doprowadzić w przyszłości do sytuacji, w których kandydaci będą startować w wyborach lokalnych lub regionalnych w imieniu europejskiej partii politycznej, a nie swojej partii krajowej bądź regionalnej. W ten sposób bezpośredni związek między polityką europejską a polityką lokalną, czy regionalną będzie wyraźniejszy.

31. Popiera wolę polityczną, aby doprowadzić do wprowadzenia w życie europejskiego statutu prawnego i przepisów dotyczących finansowania na długo przez wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. i zyskać możliwość wykorzystania ich również w odniesieniu do finansowania przez europejskie partie polityczne i europejskie fundacje polityczne kampanii prowadzonych na szczeblu lokalnym i regionalnym dotyczących europejskich inicjatyw obywatelskich.

Pomocniczość, proporcjonalność i lepsze uregulowania prawne

32. Uważa, że omawiany wniosek można uznać za w pełni zgodny z zasadą pomocniczości, gdyż poziom UE to jedyny poziom, na którym można określić zasady regulujące zapisy statutowe i finansowanie europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych.

33. Zwraca uwagę na fakt, że wielopoziomowa struktura wyłaniającego się demokratycznego systemu UE znalazłaby swoje praktyczne odzwierciedlenie, gdyby KR został włączony

do procesu kontroli poszanowania wartości podstawowych UE przez europejskie partie polityczne i europejskie fundacje polityczne.

34. Przyznaje, że omawiany wniosek jest generalnie zgodny z zasadą proporcjonalności, w tym znaczeniu, że nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia celów wyznaczonych na poziomie europejskim.

35. Uznaje za sprzeczność fakt, iż mimo, że celem wniosku jest stworzenie nowej europejskiej formy prawnej dla obu struktur (partii oraz fundacji), to w większości aspektów praktycznych działałyby one w dalszym ciągu na podstawie formy prawnej uznanej w porządku prawnym państwa członkowskiego, w którym mają swoją siedzibę.

36. Wyraża ubolewanie z powodu braku oceny wpływu odnoszącej się do wniosku.

37. Ocenia, że Komisja Europejska przeprowadziła konsultacje z zainteresowanymi stronami i włączyła wyniki tych konsultacji do wniosku; w dokumencie brak jest jednak widocznych śladów uczestnictwa władz poziomu lokalnego i regionalnego w tych konsultacjach.

38. Wzywa także Parlament Europejski do włączenia Komitetu Regionów do przewidzianego we wniosku procesu oceny europejskiego statutu prawnego i systemu finansowania, który zostanie przeprowadzony w trzecim roku następującym po najbliższych wyborach do Parlamentu Europejskiego.

II. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Artykuł 2 ustęp 5

Definicje

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
5) „parlament regionalny” lub „zgromadzenie regionalne” oznacza organ, którego członkowie posiadają regionalny mandat wyborczy albo odpowiadają politycznie przed wybranym zgromadzeniem,	5) „parlament regionalny” lub „zgromadzenie regionalne” oznacza organ <u>szczebla pośredniego między gminą a państwem</u> , którego członkowie posiadają <u>regionalny</u> mandat wyborczy albo odpowiadają politycznie przed wybranym zgromadzeniem <u>szczebla niższego niż krajowy</u> .

Uzasadnienie

Wybierane w wyborach zgromadzenia na poziomie pośrednim nie mają jednakowego profilu, lecz różnią się w zależności od państwa członkowskiego. Nie określa się ich wszędzie mianem parlamentów regionalnych lub zgromadzeń regionalnych. Biorąc pod uwagę różnice struktur, należy sprecyzować formę, jaką przybiera pośredni poziom polityczny (kraj związkowy, region, hrabstwo, departament, prowincja itp.). Sformułowanie „poziom pośredni” zaproponowane w poprawce ma charakter ogólniejszy, możliwy do zastosowania w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich, wyraźnie różny od mandatu wyborczego na poziomie lokalnym.

Poprawka 2

Artykuł 7 ustęp 2

Weryfikacja rejestracji

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. Na wniosek jednej czwartej swoich członków, reprezentujących co najmniej trzy grupy polityczne w Parlamencie Europejskim, Parlament Europejski decyduje większością głosów swoich członków, czy europejska partia polityczna nadal spełnia warunek określony w art. 3 ust. 1 lit. c), a europejska fundacja polityczna – warunek z art. 3 ust. 2 lit. c).	2. Na wniosek jednej czwartej swoich członków, reprezentujących co najmniej trzy grupy polityczne w Parlamencie Europejskim, Parlament Europejski decyduje większością głosów swoich członków, czy europejska partia polityczna nadal spełnia warunek określony w art. 3 ust. 1 lit. c), a europejska fundacja polityczna – warunek z art. 3 ust. 2 lit. c).

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Przed podjęciem decyzji Parlament Europejski wysłuchuje przedstawicieli danej europejskiej partii politycznej lub europejskiej fundacji politycznej i zwraca się do komitetu złożonego z niezależnych wybitnych osobistości o wydanie opinii na ten temat w rozsądnym czasie.	Przed podjęciem decyzji Parlament Europejski wysłuchuje przedstawicieli danej europejskiej partii politycznej lub europejskiej fundacji politycznej i zwraca się do komitetu złożonego z niezależnych wybitnych osobistości o wydanie opinii na ten temat w rozsądnym czasie. <u>Komitet regionów jest włączony do tej procedury, w każdym wypadku, gdy kontrola dotyczy europejskiej partii politycznej reprezentowanej w Komitecie Regionów.</u>
Komitet ten składa się z trzech członków; Parlament Europejski, Rada i Komisja wyznaczają po jednym członku w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia pierwszej po wyborach do Parlamentu Europejskiego sesji Parlamentu Europejskiego. Sekretariat i finansowanie komitetu zapewnia Parlament Europejski.	Komitet ten składa się z trzech członków; Parlament Europejski, Rada i Komisja wyznaczają po jednym członku w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia pierwszej po wyborach do Parlamentu Europejskiego sesji Parlamentu Europejskiego. Sekretariat i finansowanie komitetu zapewnia Parlament Europejski.

Uzasadnienie

Wśród warunków wstępnych rejestracji figuruje odniesienie do wymiaru regionalnego, tak więc logiczne jest, że Komitet Regionów również odgrywa rolę w procesie kontroli poszanowania wartości podstawowych UE, w każdym razie wtedy, gdy dana partia jest reprezentowana w KR-ze.

Poprawka 3

Artykuł 18 ustęp 4

Zakaz finansowania

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	4. <u>Zakaz finansowania nie odnosi się do wsparcia europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych udzielanego kampaniom związanym z publicznymi inicjatywami obywatelskimi.</u>

Uzasadnienie

Europejskie partie polityczne i europejskie fundacje polityczne powinny być obecne i nawiązywać dialog z obywatelami europejskimi nie tylko podczas kampanii przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, ale także promować wartości europejskie w okresie między tymi kampaniami wyborczymi, np. przy okazji europejskich inicjatyw obywatelskich.

Bruksela, 31 stycznia 2013 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO